

Організація роботи з безпритульними

інформаційний список літератури

С
О
Ц
І
А
Л
Ь
Н
И
Й
П
Е
Д
А
Г
О
Г

Укладач: ©А. І. Мартинюк

Дата відбору матеріалу: 28. 02. 2013

Кількість відібраних джерел: 27

Одними з основних причин бездомності є особистий вибір, в'язниця, сімейні проблеми, втрата роботи, махінації з нерухомістю.

За різними оцінками до третини бездомних втратили свої домівки через тюремне ув'язнення. До середини 90-х років діяв закон, згідно з яким людина, яка хоча б 6 місяців просиділа у в'язниці, виписувалася з місця проживання. В 1995 році закон відмінили, але бездомним, що втратили до того часу квартири, житла ніхто не повернув.

Деякі бездомні продали житло чи його незаконно відібрали ріелтери. Причому, кількість ошуканих з роками зменшується, люди самі йдуть на продаж житла через бідність, алкоголізм, наркоманію, борги.

Деякі бездомні потрапляють на вулицю через сімейні негаразди. А відносно дітей, цей процент ще більший. Найстрашніше, що з часом домашні не забувають конфліктів і не приймають «бомжів» назад до сім'ї.

Також, бездомні опиняються на вулиці через втрату роботи. В основному, це люди з провінції, які йдуть шукати роботу до великих міст. Та коли їх черговий заробіток закінчується, вони, не маючи можливості оплачувати тимчасове житло, йдуть на вулицю.

За твердженням психологів, ця причина дуже умовна. Таке обґрунтування, на їх думку, це лише психологічний захист. Людині важче визнати, що до бездомності його довели життєві негаразди, аніж сказати, що це – самостійне рішення.

«Без папірця ти ніхто»– відповідають бездомні на питання, чому вони не відстоюють свої права, не повертають житло, не йдуть лікуватися, працювати. Згідно з діючими законами, безкоштовно пройти лікування чи отримати пенсію люди без реєстрації не мають права. Адже медичне та соціальне обслуговування ще з радянських часів прив'язане до інституту прописки (тепер реєстрації). На сьогодні громадянин з реєстрацією може отримати медичну допомогу в будь-якій державній лікарні України безплатно, «бомж» – ні.

А після втрати паспорта (що часто трапляється в цієї категорії людей) бездомні взагалі опиняються у замкнутому колі. Щоб отримати паспорт – потрібна прописка, її немає, щоб отримати прописку, потрібен паспорт. Ось так із втратою паспорта з юридичної карти України «зникає» ще один громадянин...

Вирішення проблеми безпритульності в Україні є головним обов'язком держави, основними напрямками правової політики якої мають стати подальше реформування системи нормативно-правового забезпечення захисту цієї категорії суспільства.

Список літератури з питань організації роботи соціального педагога з безпритульними людьми складено на основі каталогів і картотек бібліотеки ЖДУ ім. І. Франка. Список містить 27 джерел інформації (книги, статті з періодичних видань і збірників).

1. **Бабенко І. Г.** Соціально-психологічна реабілітація бездоглядних дітей / І. Г. Бабенко, В. М. Мишківська, Н. П. Павлик. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2006. – 199 с. – Бібліогр.: с. 184-199.

2. **Вакуленко В. М.** Досвід подолання дитячої безпритульності в радянській Україні / Вакуленко В. М. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2010. – № 2. – С. 93-100. – Бібліогр.: с. 99-100.

3. **Ветров Ю. П.** Состояние и проблемы профилактики безпризорности и безнадзорности несовершеннолетних / Ю. П. Ветров // Педагогика. – 2005. – № 2. – С. 101-107.

4. **Гребиниченко Р. В.** Взаємодія органів виконавчої влади, установ та організацій у роботі з «дітьми вулиці» / Гребиниченко Р. В. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2003. – № 1. – С. 85-87.

5. **Діти вулиці: хто вони і як їм допомогти** / [упоряд.: О. Главник, Н. Комарова]. – К. : Главник, 2006. – 111 с. – (Бібліотечка соціального працівника).

6. **Зикратов В.** Профилактика безнадзорности и правонарушений несовершеннолетних: взаимодействие семьи и школы / Виктор Зикратов, Ирина Чеверда // Социальная педагогика. – 2006. – № 3. – С. 75-79.

7. **Кальченко Л.** Особливості соціального захисту бездоглядних дітей у притулках для неповнолітніх / Лариса Кальченко // Соціальна політика, соціальна робота й охорона здоров'я: як Україні досягти європейського рівня якості послуг? : зб. тез конф. / за заг. ред. Тетяни Семигіної. – К. : Сфера, 2007. – С. 196-202.

8. **Кальченко Л. В.** Тема профілактики дитячої бездоглядності та безпритульності в соціальній рекламі / Кальченко Л. В. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2006. – № 2. – С. 53-57 ; № 4. – С. 16-20.

9. **Капська А. Й.** Технології соціальної роботи з бездоглядними та безпритульними дітьми / А. Й. Капська // Соціальна робота : навч. посіб. / А. Капська ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – К. : Слово, 2011. – С. 293-341.

10. **Лебедева І.** Актуальність профілактики безпритульності неповнолітніх у соціально-педагогічній теорії та практиці / Лебедева І. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2005. – № 2. – С. 33-38. – Бібліогр.: с. 38.
11. **Лебедева І.** Особливості функціонування притулку для неповнолітніх (на прикладі Миколаївського притулку для неповнолітніх) / Лебедева І. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. – № 1. – С. 48-53.
12. **Лебедева І. О.** Типологічні характеристики безпритульних неповнолітніх / Лебедева І. О. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2008. – № 3. – С. 45-50. – Бібліогр.: с. 50.
13. **Нечерда В.** Проблема виховання толерантності особистості в контексті профілактики дитячої бездоглядності / Валерія Нечерда // Рідна школа. – 2009. – № 5-6. – С. 54-56. – Бібліогр.: с. 56.
14. **Ніколаюк О.** Безпритульність як соціально-педагогічна проблема / Ніколаюк О. // Соціально-педагогічні проблеми сучасної середньої та вищої освіти в Україні : зб. наук. пр. / [редкол.: Дубасенюк О. А. та ін.]. – Житомир : ЖДПУ ім. І. Франка, 2002. – С. 222-224.
15. **Оржиховська В.** Проблеми дитячої бездоглядності в Україні: аналіз та пошуки шляхів подолання / Валентина Оржиховська // Рідна школа. – 2009. – № 5-6. – С. 33-35.
16. **Павлик Н. П.** Виховна діяльність у притулку для неповнолітніх : монографія / Павлик Надія Павливна. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. – 225, [2] с. – Бібліогр.: с. 150-167.
17. **Павлик Н. П.** Концепція соціального виховання у притулку для неповнолітніх / Павлик Н. П., Трубавіна І. М., Ясейко Н. А. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2006. – № 1. – С. 105-111.
18. **Павлик Н. П.** Модель взаємозв'язку психолого-педагогічних умов та етапів організації виховної роботи в притулку для неповнолітніх / Павлик Н. П. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. – № 3. – С. 38-44. – Бібліогр.: с. 44.
19. **Помазова О.** Опыт работы Министерства обороны Российской Федерации по профилактике беспризорности и безнадзорности среди несовершеннолетних / О. Помазова // Социальная педагогика. – 2007. – № 1. – С. 41-44.
20. **Пономарьова В.** Особливості соціально-педагогічної роботи з «дітьми вулиці» / Пономарьова В. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. – № 1. – С. 83-88. – Бібліогр.: с. 88.
21. **Рогач З. І.** Піклування й турботу суспільства безпритульним і бездоглядним «дітям вулиці» / Рогач З. І. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2010. – № 3. – С. 71-75. – Бібліогр.: с. 75.
22. **Селиванова О. А.** О неформальных объединениях безнадзорных подростков / О. А. Селиванова, Ю. А. Щепина // Педагогика. – 2005. – № 10. – С. 49-52. – Библиогр.: с. 52.

23. **Смагін І.** Соціальний захист безпритульних дітей / І. Смагін, В. Арешонков, Т. Смагіна // Соціально-правовий захист дитинства / І. Смагін, В. Арешонков, Т. Смагіна. – Житомир : ОШПО, 2006. – С. 129-147.
24. **Тростанецкая Г.** Социальные сироты в нашем обществе : о мерах, направлениях на реализацию гос. политики в сфере профилактики правонарушений, безнадзорности и беспризорности несовершеннолетних / Галина Тростанецкая // Социальная педагогика. – 2004. – № 4. – С. 3-8.
25. **Цибулько Л. Г.** Організація виховної роботи з безпритульними дітьми та дітьми-сиротами в історії й теорії педагогіки / Цибулько Л. Г. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2011. – № 3. – С. 107-110. – Бібліогр.: с. 110 (4 назви) ; № 4. – С. 26-30.
26. **Шашарина Е.** Межведомственное взаимодействие в профилактике безнадзорности, преступности и наркомании несовершеннолетних / Елена Шашарина // Социальная педагогика. – 2006. – № 2. – С. 17-23.
27. **Шульга В. В.** Діти вулиці: від усвідомлення проблеми до її вирішення / В. В. Шульга // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. – № 8. – С. 66-68.